

Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia wystąpienia wszy u dziecka w przedszkolu

|

I. Podstawa prawna

- ☐ *Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. r. Nr 234 poz. 1570 ze zm.),*
- ☐ *Ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz.U. z 2021 poz. 195 ze zm.),*
- ☐ *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 2156 ze zm.),*
- ☐ *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.).*

II. Cel procedury

1. Celem niniejszej procedury jest ustalenie zasad postępowania z dziećmi, u których stwierdzono wystąpienie wszy oraz ustalenie zasad postępowania w przedszkolu w taki sposób, aby zdrowe dzieci nie były narażane na niebezpieczeństwo zarażenia się od dziecka chorego lub ustalenie działań, które zminimalizują to ryzyko.
2. Niniejsza procedura jest wytyczną do postępowania, jednak wszelkie działania są kwestią zdrowego rozsądku, rozmów i współpracy z rodzicami/opiekunami prawnymi.

III. Przedmiot procedury

Przedmiotem niniejszej procedury jest określenie:

- ☐ zasad postępowania z dzieckiem chorym,
- ☐ objawów wszawicy.

IV. Zakres procedury

Zakres stosowania dotyczy wszystkich pracowników przedszkola, wychowanków przedszkola, a także rodziców/opiekunów prawnych wychowanków placówki.

Sposób prezentacji procedury:

- 1) Umieszczenie treści dokumentu na stronie internetowej przedszkola.
- 2) Zapoznanie rodziców/opiekunów z obowiązującymi w przedszkolu procedurami na spotkaniach, organizacyjnych we wrześniu każdego roku.
- 3) Zapoznanie wszystkich pracowników przedszkola z treścią procedury.
- 4) Wszelkich zmian w opracowanych procedurach może dokonać z własnej inicjatywy lub na wniosek rady pedagogicznej dyrektor placówki. Wnioskodawcą zmian może być również rada rodziców. Proponowane zmiany nie mogą być sprzeczne z prawem.
- 5) Procedura wchodzi w życie z dniem podpisania.

V. Opis procedury

Rodzice lub opiekunowie dziecka wyrażają zgodę na dokonanie w przypadku uzasadnionym przeglądu czystości skóry głowy dziecka przez pielęgniarkę lub osobę kompetentną upoważnioną przez dyrektora przedszkola.

Rodzice lub opiekunowie dziecka winni być powiadomieni o terminie planowanej kontroli higienicznej poprzez wywieszenie stosowanej informacji na tablicy ogłoszeń w kąciu dla rodziców.

1. Dyrektor przedszkola zarządza dokonanie przez pielęgniarkę lub osobę upoważnioną kontroli czystości skóry głowy wszystkich dzieci w grupie oraz wszystkich pracowników przedszkola, z zachowaniem zasady intymności (kontrola indywidualna w wydzielonym pomieszczeniu)
2. Pielęgniarka (lub w sytuacji braku pielęgniarki, bądź higienistki w przedszkolu – osoba kompetentna upoważniona przez dyrektora przedszkola) zawiadamia rodziców dzieci, u których stwierdzono wszawicę o konieczności podjęcia niezwłocznie zabiegów higienicznych skóry głowy. W razie potrzeby instruuje rodziców o sposobie działań, informuje też o konieczności poddania się kuracji wszystkich domowników i monitoruje skuteczność działań, jednocześnie informuje dyrektora przedszkola o wynikach kontroli i skali zjawiska
3. Dyrektor lub upoważniona osoba (nauczyciel) informuje wszystkich rodziców o stwierdzeniu wszawicy w grupie dzieci, za zaleceniem codziennej kontroli czystości głowy dziecka oraz czynności głów domowników.
4. W przypadku, gdy rodzice zgłoszą trudności w przeprowadzeniu kuracji (np. brak środków na zakup preparatu) dyrektor przedszkola we współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej, udzielają rodzicom lub opiekunom niezbędnej pomocy

5. Rodzic dziecka po przebytej kuracji zobowiązany jest przedstawić zaświadczenie od lekarza, pielęgniarki o stanie czystości głowy dziecka.
6. Pielęgniarka lub higienistka przedszkolna (w przypadku braku, osoba posiadająca stosowne kwalifikacyjne, którą dyrektor upoważnił) po upływie 7 – 10 dni kontroluje stan czystości skóry głowy dzieci po przeprowadzonych zabiegach higienicznych przez rodziców.
7. W sytuacji stwierdzenia nieskuteczności zalecanych działań, pielęgniarka (w przypadku braku, osoba posiadająca stosowane kwalifikacje, którą dyrektor upoważnił) zawiadamia o tym dyrektora przedszkola w celu podjęcia bardziej radykalnych kroków (zawiadomienie ośrodka pomocy społecznej o konieczności wzmożenia nadzoru nad realizacją funkcji opiekuńczych przez rodziców dziecka oraz udzielenia rodzinie potrzebnego wsparcia).

VI. Wszawica

Wszawica to choroba zakaźna, przenoszona przez kontakt z nosicielem. Jest to infekcja skóry owłosionej głowy. Najłatwiej rozprzestrzenia się wśród najmłodszych. To właśnie z tej przyczyny na dolegliwości i schorzenia związane z obecnością wszy narażone są dzieci w wieku żłobkowym, przedszkolnym i szkolnym.

Objawy

Potwierdzeniem rozpoznania wszawicy głowowej jest stwierdzenie obecności dojrzałych wszy lub przytwierdzonych do włosów gnid, które bytują najczęściej w bardziej ocieplonych obszarach skóry głowy, tj. okolicach potylicznych i skroniowych. Objawami wszawicy są natomiast: świąd skóry spowodowany reakcją alergiczną na ślinę wszy oraz miejscowe powiększenie węzłów chłonnych. Ponadto u osób o wrażliwej skórze ukłucia wszy poza silnym swędzeniem mogą spowodować uczulenia, których objawy mogą utrzymywać się nawet przez kilka dni. Drapanie ukłutych miejsc może być przyczyną wtórnych zakażeń bakteryjnych, egzem i stanów zapalnych.

Wszawicą można się zarazić tylko przez bezpośredni kontakt lub korzystanie z tych samych nakryć głowy, używanie wspólnych grzebieni, szczotek do włosów, spanie we wspólnej pościeli.

Profilaktyka:

Rodzice lub opiekunowie winni być powiadomieni o terminie planowanej kontroli higienicznej

- ☐ kontrolować jak najczęściej stan skóry głowy dziecka,
- ☐ korzystać wyłącznie z własnych przedmiotów osobistego użytku (grzebienia, szczotki, ręcznika),
- ☐ unikać bezpośredniego kontaktu z włosami innych ludzi – dotyczy to przede wszystkim dzieci, które nie zachowują wystarczającego dystansu między sobą podczas zabaw,
- ☐ często przeglądać włosy, zwłaszcza u dzieci, ponieważ maluchy są najbardziej narażone na zachorowanie, przebywając w dużych skupiskach,
- ☐ przestrzegać podstawowych zasad higieny.

Leczenie wszawicy:

- ☐ stosować dostępne w każdej aptece środki do zwalczania wszy,
- ☐ przestrzegać dokładnie instrukcji stosowania leków,
- ☐ sprawdzić, czy ktoś z rodziny jest zarażony,
- ☐ wszystkich zarażonych w rodzinie poddać leczeniu w tym samym czasie,
- ☐ po uwolnieniu się od wszy należy czesać się specjalnym grzebieniem jeszcze przez 10–14 dni, da to pewność, że zastosowana metoda leczenia była skuteczna,
- ☐ systematycznie kontrolować czystość głowy i włosów (dyrektor placówki w przypadku stwierdzenia wszawicy powinien skontaktować się z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka, ewentualnie powiadomić pielęgniarkę środowiskową).

Działania profilaktyczne podejmowane przez placówkę:

- ☐ przekazanie informacji wszystkim rodzicom o konieczności systematycznego sprawdzania czystości skóry głowy i włosów u dzieci,
- ☐ w przypadku stwierdzenia występowania wszawicy u dzieci poinformowanie ich rodziców o konieczności wykonania wśród wszystkich domowników zabiegów leczniczych,
- ☐ w przypadku podejrzenia występowania wszawicy wśród dzieci pielęgniarka przeprowadza kontrolę czystości wśród wychowanków,

- ☐ pielęgniarka informuje dyrekcję placówki o skali zjawiska, zainteresowanym rodzicom przekazuje informacje o stanie czystości włosów i skóry głowy ich dzieci oraz dotyczące przeprowadzenia koniecznych zabiegów higienicznych,
- ☐ w miarę potrzeby dyrekcja placówki może zorganizować działania edukacyjne dotyczące ww. problematyki dla dzieci i rodziców/opiekunów, korzystając z pomocy specjalistów,
- ☐ w przypadku występowania trudności w rozwiązywaniu problemu, np. w rodzinach o niskim statusie socjoekonomicznym, należy podjąć współpracę z władzami samorządowymi (pomocą społeczną) w celu udzielenia wsparcia tym rodzinom w rozwiązaniu problemu wszawicy wśród wszystkich domowników,
- ☐ w razie potrzeby, w trudnych sytuacjach (duży zasięg występowania wszawicy, przewlekłe jej występowanie, trudne do rozwiązania przypadki) dyrekcja placówki może zwrócić się o ukierunkowanie działań w rozwiązywaniu problemu do właściwej terenowo powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej.

VI. Postanowienia końcowe

1. Za wdrożenie i nadzór nad stosowaniem procedury odpowiada dyrektor przedszkola.
2. Do przestrzegania postanowień niniejszej procedury zobowiązani są wszyscy pracownicy przedszkola.
3. Za zapoznanie pracowników i rodziców/opiekunów prawnych wychowanków z niniejszą procedurą odpowiada dyrektor przedszkola.

.....

Data i podpis dyrektora

Stanowisko Departamentu Matki i Dziecka w Ministerstwie Zdrowia

w sprawie zapobiegania i zwalczania wszawicy u dzieci

1. W sytuacji zauważenia gniady lub wszy we włosach dziecka należy zastosować dostępne w aptekach preparaty, które skutecznie likwidują pasożyty i ich jaja.
2. **W sytuacji wystąpienia wszawicy u dziecka, kuracji powinni poddać się wszyscy domownicy.** Codzienne, częste czesanie gęstym grzebieniem lub szczotką, związywanie włosów w sytuacjach narażenia na bliski kontakt z innymi osobami, częste mycie włosów, przestrzeganie zasad higieny (własne szczotki, grzebienie, spinki, gumki) – utrudniają zagnieżdżenie się pasożytów.
3. **Częste mycie i kontrolowanie głowy dziecka pozwala szybko zauważyć zakażenie.**
4. Szampony i inne produkty „przeciw wszom” nie zabezpieczają przed zakażeniem i nie powinny być stosowane jedynie jako środek zapobiegawczy. Zgodnie z instrukcją zamieszczoną na opakowaniach tych produktów, **zaleca się powtarzanie kuracji w odstępie kilku dni (mniej więcej 7 – 10 dni), w celu zabicia larw.** Do kuracji trzeba użyć grzebienia o bardzo gęstych zębach. Usunięcie gniad jest niezbędne ale i bardzo trudne, dlatego zaleca się ich pojedyncze ściąganie z włosów lub obcięcie włosów.
5. Grzebienie i szczotki należy myć w ciepłej wodzie z dodatkiem szamponu przeciw wszom i moczyć w wodzie około godziny. Ubrania prać w pralce w temperaturze 60 ° (temp. powyżej 53,5 zabija wszy i ich jaja). Prześcieradła, poszewki na poduszki, pościelenie, ręczniki i odzież należy wyprasować gorącym żelazkiem.
6. Podstawową zasadą profilaktyki wszawicy jest **stała, systematyczna kontrola czystości skóry głowy i włosów dokonywana przez rodziców i natychmiastowa likwidacja gniad i wszy w przypadku ich zauważenia.**
7. Rodzice powinni uczciwie poinformować rodziców wszystkich innych dzieci z grupy, z którymi miało kontakt. Pomoże to w likwidacji ogniska wszawicy i w efekcie – zapobiegnie się nawracającemu wzajemnemu zakażaniu dzieci
8. **W sytuacji stwierdzenia nieskuteczności zalecanych działań (trzykrotne odsyłanie tego samego dziecka), osoba – nauczyciel, którą dyrektor upoważnił, zawiadamia o tym dyrektora przedszkola w celu podjęcia bardziej radykalnych kroków (zawiadomienie ośrodka pomocy społecznej o konieczności wzmożenia nadzoru nad realizacją funkcji opiekuńczych przez rodziców dziecka oraz udzielenia rodzinie potrzebnego wsparcia).**